

OZ

ORESTI SARAFPOULOS, partner

ROTTERDAM HEEFT GENOEG POWERICONEN

Het Amsterdamse architectenbureau OZ heeft projecten in alle grote steden in Nederland onderhanden. Die focus op binnenstedelijke puzzels is precies waar

Oresti Sarafopoulos – een van de partners van het bureau – content mee is.

Want daar ligt volgens deze Rotterdammer de grote opdracht nu.

©ASTUDIO

woon- of werkruimte die je toevoegt, maar ook wat je bewoners teruggeeft. Vergroening, mobiliteit, diversiteit, inclusiviteit?' Die verdichtingsopgave is naar de overtuiging van **Sarafopoulos** in Rotterdam anders dan in de meeste andere grote Nederlandse steden. 'Rotterdam heeft – door de historie en ruimte – veel meer potentie om te groeien door verdichting dan andere Nederlandse steden. Er liggen nu in Rotterdam bijvoorbeeld 26 aanvragen voor het bouwen van torens. In Amsterdam, bijvoorbeeld, kan dat helemaal niet. Rotterdam zit bovendien in een enorm opwaartse beweging. Het is Europees gezien een van de gewildere steden om naartoe op vakantie te gaan. De nieuwe generaties van de omvangrijke allochtone bevolkingsgroep hebben een hoger opleidingsniveau en inkomen dan hun ouders. En die nieuwe generaties willen allemaal een goede woning in de stad. Rotterdam kende vorig jaar zelfs de sterkste gemiddelde woningbouwrijstijging in Nederland. Je ziet ook dat steeds meer Amsterdammers hier willen wonen. Rotterdam is echt tot wasdom gekomen.'

NIET DE STERSPELERS MAAR HET TEAM

Bovendien hoef je in Rotterdam, vindt **Sarafopoulos**, niet meer per se opzichtige gebouwen neer te zetten om de stad te versterken. 'Rotterdam is door alles wat er nu al staat sterk zat. Er hoeven wat ons betreft geen 'powericonen' meer te worden gebouwd. Er zijn al iconen genoeg. Zoals de Erasmusbrug bijvoorbeeld. Om het anders te zeggen: in Rotterdam gaat het niet om de sterspelers, maar om het hele team: al die sterke gebouwen en alles wat deze stad verder kenmerkt tezamen.' Een mooi voorbeeld van de ontwerpbenadering van OZ is Hofplein 19. 'Onze aanpak daar is precies in lijn met onze visie: locatie-specifiek. In de stad was na de oorlog een enorme vernieuwingsdrift, die er mede toe leidde dat er makkelijk gesloopt werd. Nu wordt steeds meer gezien dat je niet alle gebouwen moet slopen. Als je dat blijft doen, raak je de eigenheid van je stad. Hofplein 19 is een van de eerste gebouwen van na het bombardement. Bouwkundig is het geen monument. Maar voor de stad heeft het, vinden

'Wat je nu ziet is een enorm verlangen om in de stad te wonen. Niet alleen in Nederland, maar in veel Europese steden. De ruimte is beperkt dus ontstaat er verdichting. Met ons bureau werken we veel aan complexe grootschalige binnenstedelijke (her)ontwikkelingsopdrachten. Waarbij we dan uitdrukkelijk kiezen voor een locatie-specifieke benadering. Wij hoeven niet zo nodig ons 'eigen handschrift' op te dringen, maar kijken heel erg goed naar wat een locatie nodig heeft. Dat vinden we belangrijk en bijzonder interessant als puzzel, iedere keer weer. Daarbij zoek je als architect naar langdurige gebruikswaarde voor de stakeholders, gebruikers en eigenaren. De rol van architect is groter dan alleen maar vormgeven, we zijn een mediator van belangen, een katalysator om te zorgen dat het project er in de beste omstandigheden komt'

VERDICHTING IN ROTTERDAM

Verdichting in een stad heeft enorme consequenties, zegt **Sarafopoulos**. 'Je begeeft je als architect dan heel direct op dat snijvlak van publiek en persoonlijk belang. Er zijn ook sociale consequenties. Steeds meer mensen wonen alleen, de sociale interactie verandert dus. In veel steden neemt de bevolking toe. Heel interessant en heel uitdagend. De vraag daarbij gaat niet alleen over de

1_ Hofplein19

2_ The Terraced Tower

Tower

BESTE RESTAURANT IN DE STAD:

'Ik ben niet iemand die een favoriet restaurant of café of favoriet gebouw aanwijst. Met mijn familie en vrienden kom ik als Rotterdammer op zoveel interessante plekken in de stad. Het voelt *unfair* om er een of enkele uit te lichten. Voor mij gaat Rotterdam over het geheel der dingen.'

Oude Binnenweg, Crooswijk, Overschie, noem ze maar op. Mijn vriendin is geboren in Rotterdam en die zei toen ik hier kwam wonen, fiets er doorheen, ontdek de hele stad.'

WELKE MENSEN MAKEN ECHT HET VERSCHIL IN DE STAD:

'Dan kies ik voor de mensen die tegen de klippen op buurthuizen en andere sociale voorzieningen openhouden, terwijl ze eigenlijk zijn wegbezuinigd.'

FAVORIETE PUBLIC SPACE:

'Het Oude Noorden, het Nieuwe Westen, de

PERSOONLIJK ORESTI SARAFPOULOS

THE TERRACED TOWER

Op een andere plek koos OZ wel voor nieuwbouw. 'Waar nu The Terraced Tower staat, stond een ander gebouw. Dat had volgens ons wel historische waarde, maar was gewoon niet mogelijk om te behouden, jammer genoeg. Daarom hebben we de vorm terug laten komen en vormt de horizontale belijning van het bestaande gebouw een startpunt voor de architectuur van het nieuwe ontwerp. Het is een gebouw geworden dat het wonen aan de Maas en de bewoners 'viert' om het zo te zeggen. We hebben allerlei soorten woningtypen ontworpen, van klein tot supergroot, een dynamisch geheel. En heel uitzonderlijk; een toren met heel veel buitenruimten die een overgang vormen tussen de woonkamer en de stad. Een gebouw dat volgens ons de intelligente ontwerplossing is die daar nodig was. Op een plek die voorheen veel levendigheid kende door de industriële omgeving. Nu is er door de woningbouw opnieuw levendigheid. Met allerlei soorten woningen, kantoren, winkels, terrassen. Je kan als architect niet van tevoren bepalen dat er diversiteit op een specifieke plek ontstaat. Maar je kan wel zo proberen te ontwerpen dat de kans op diversiteit en levendigheid enorm toeneemt.' ■

©MAX

2

wij, een enorme historische waarde. Het is gemaakt destijds voor de scheepvaarttak van Shell. Voor veel Rotterdammers een gebouw dat herinneringen oproept. Toen de prijsvraag voor dit gebouw was uitgeschreven hebben wij gezegd: laten we er nu eens geen 200 meter hoge toren opknallen. Maar laten we de historie vieren met dit gebouw. We hebben de prijsvraag gewonnen en ons plan is helemaal omarmd door de gemeente. We hebben het gebouw gemoderniseerd en verduurzaamd. De begane grond is helemaal van glas, met ruimte voor ondernemers en een terras. We krijgen vanuit Rotterdam veel positieve reacties op onze oplossing.'